

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 6. Quomodo homo, etiam rudis, instrui & induci debeat ad credendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

30 *Q. 6. Quomodo homo, etiam rudis, practicè instrui & induci debeat ad credendum. R.* Quidam animarum Curatores hìc parum operæ ponunt, & putant satis esse, si interrogârint, nunquid credis omnia? &c.: Alii putant se multum fecisse, si mysteria credenda ordine proposuerint, & verbo addiderint, nunquid hæc credis, quia Deus dixit? Rudes sic instructi nunquam credent, licet millies dicant, credo, & insuper recitent omnia symbola fidei. Itaque procedendum est hoc vel simili modo, edocendo sequentia.

31 §. 1. Credere fide divinâ, non est tantum cogitare de objectis à Deo revelatis, v. g. de Deo existente, de Deo remuneratore &c.; sed credere est habere assensum circa illa objecta, & quidem ex motivo illo, quia Deus dixit, uti statim explicabitur; si enim assentiatur ex alio motivo, vel quia homines hoc dicunt, vel quia ratio naturalis hoc suadet aut evincit, erit tantum fides humana vel opinio vel scientia naturalis, planè inutilis ad salutem, justificationem vel meritum.

32 §. 2. Præcipua objecta, quibus homo assentiri debet in ordine ad eliciendos actus virtutum, ad suscipienda Sacramenta, ad meritum è bonis operibus reportandum, sunt seqq: 1. Deum esse, qui gubernet omnia. 2. Deum esse remuneratorem bonorum & punitorem malorum. 3. Animas esse immortales. 4. Gratiam esse necessariam ad salutem. 5. Deum esse unum in essentia & Trinum in personis, Patrem, Filium & Spiritum sanctum. 6. Secundam personam, quæ dicitur Christus, esse pro nobis factam hominem & passam. 7. Christi gratiam nobis conferri per Sacramenta ab ipso instituta, speciatim per illa, quæ
fufci-

uscipere volumus. 8. Deum esse infinitè sapien-
tem & veracem, ideoque non posse in eo, quod
dicit, falli aut fallere: , item promississe nobis æ-
ternam beatitudinem ac media ad illam, & esse
infinitè fidelem ac potentem servare sua promif-
sa: item esse infinitè bonum, propter se dignissi-
mum amari & non offendi. 9. Deum esse finem
ultimum rerum omnium, ad cuius agnitionem,
amorem, honorem dirigenda sūt omnia.

Hæc omnia objecta credennda, debent ad ca-
ptum exponi rudibus, alioquin nequidem intel-
ligent, quid sit hoc, quod illis proponitur cre-
dendum.

§. 3. Inculcandum est, quòd omnia ista sint 33
revelata à Deo, & nobis credenda proponantur
per Ecclesiam, quam Christus dixit esse colum-
nam veritatis, quam vocavit petram non ever-
tendam per portas inferi, quam qui non audit,
vult Christus eum haberi tanquam Ethnicum &
Publicanum.

§. 4. Si homo instruendus velit rescire, ubi 34
Deus singula ista revelaverit, dicatur ipsi, quòd
revelaverit in sacra scriptura, uti pro singulis fa-
cile incidet aliquis textus, aut antecederet eos
sibi notaverit Instructor: de cætero illis, qui sunt
catholici, satis esse debet, quòd Romana Eccle-
sia, quæ sola est vera Ecclesia, proponat ista cre-
denda: si autem hætenus non fuerit Catholicus,
explicari illi debet, quòd sola Ecclesia Romana
sit vera Ecclesia, eò quòd ipsa sola habeat veræ
Ecclesiæ notas, quæ sunt esse *Unam, Sanctam, Ca-
tholicam, Apostolicam*: & pro his singulis proban-
dis debet Instructor aliunde in promptu habere
convincentia argumenta: Etiam inde ad captum
rudium suadet solam Ecclesiam Romanam
esse

esse veram Christi Ecclesiam, quia in illa fuit semper & adhuc est gratia miraculorum: in illa observantur Evangelica Christi consilia: ipsius fides per totum mundum jam dudum prædicata est: in ipsa mori cupiunt plerique etiam acatholici, quando advertunt se per mortem ituros in æternitatem.

35 §. 5. Illis objectis ita à Deo revelatis & ad credendum per Ecclesiam propositis assentiri debet unusquisque firmissimè; firmiùs, quàm si oculis videret, quia visioni oculorum potest subesse deceptio, non autem fidei divinæ; debet autem assentiri ex motivo infinitæ authoritatis Dei, qui ista dixit.

36 §. 6. Authoritas illa Dei est aliqua perfectio & excellentia in Deo, propter quam est dignissimus, cui firmissimè assentiamur, si ipse aliquid dicat; re ipsa autem ista authoritas consistit in hoc, quòd Deus, qui hoc dixit, in primis sit infinitè sapiens, qui omnia sciat, sicuti in se sunt, nec possit falli: deinde quòd sit infinitè verax, qui aliter loqui non possit, quàm sciat, ideoque non possit fallere; & hoc utrumque necessarium est, nam si posset falli, quàmvis non posset fallere; aut si posset fallere, quàmvis non posset falli, non esset summè dignus, cujus verbis firmissimè assentiremur: utroque autem illo habito jam est summè dignus tali assensu.

37 §. 7. Ut ille, qui instruitur, hæc meliùs capiat, rogari debet, cur potius credat, v. g. D. Pastori sibi aliquid dicenti, quàm alicui petulanti juveni; utique dicet, quia puto D. Pastorem bene scire, quid dicat, & non velle aliter dicere quàm sciat, sive, quia puto illum non errare nec mentiri;

tiri; talis autem juvenis sæpe dicit, quod nescit, aut etiam sæpe mentitur: id applicet Deo, qui necessario semper scit omnia, sicut in se sunt, & non potest aliter loqui, quàm sciat; si enim posset falli vel mentiri, non esset Deus, quia esset valde imperfectus, Deus autem est talis, cui nulla perfectio potest deesse; ex quo colliget Deum esse dignissimum, cui in omnibus credamus per assensum firmissimum.

§. 8. Licet instruendus visus sit ista cepisse, 38
eadem tamen aliàs repetenda sunt, tum quia per se satis sunt difficilia, tum etiam quia facilè elabuntur apud homines aliis intentos, nisi firmata sint longo usu. Pueri sæpe sciunt omnia ista verbotenus dicere, rem autem non capiunt, uti inde constat, si eadem aliis verbis per interrogationes proponantur, tum enim hæsitabunt vel errabunt, unde ut hi aliique similes sufficienter informentur, debent paulatim per partes edoceri de singulis, aliis vicibus repetendo omnia simul quasi cursim, ut memoriã retineant, diutius autem inhærendo illi puncto, quod tunc accuratius explicandum assumitur.

§. 9. Ad firmandam & perficiendam ejusmodi 39
instructionem multum juvabit cum ipsis sæpe, ubi occasio erit, conceptis & semper iisdem verbis elicere actum fidei, aut etiam in scripto vel impresso dare sæpius pro privata devotione orandum.

Q. 7. Quomodo practicè elici possit ejusmodi astus 40
fidei. R. Formulam ejus dabo n: 153: ubi conjugam etiam formulam actuum Spei, Charitatis & Contritionis.